

รู้ทันมะเร็งช่องปาก

เดือนเมษายน เดือนแห่งการรณรงค์ต้านภัยมะเร็งช่องปาก

พญ. สมจินต์ จินดาวิจักษณ์

ศูนย์การแพทย์เฉพาะทางโสต ศอ นาสิก โรงพยาบาลราชวิถี

ปัจจุบันมะเร็งช่องปากยังเป็นมะเร็งชนิดหนึ่งที่พบเป็น อันดับ 5 ของมะเร็งที่พบบ่อยในเพศชาย จากการรายงานของมะเร็งที่พบบ่อยในประเทศไทย พบอุบัติการณ์การเกิด 5-6 รายต่อประชากรแสนคน โดยมีปัจจัยเสี่ยงจากการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา การเคี้ยวหมาก การใช้ยาเส้น เป็นประจำผู้ป่วยมาพบแพทย์ส่วนใหญ่เป็นมะเร็งระยะลุกลาม ซึ่งโอกาสหายจากโรคนี้น้อยกว่าผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งช่องปากระยะเริ่มแรก

ดังนั้น การรู้ทันมะเร็งช่องปาก ได้แก่

- การหลีกเลี่ยงจากปัจจัยเสี่ยงคือ การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การเคี้ยวหมาก รวมถึงการหลีกเลี่ยงจากการเป็นผู้สูบบุหรี่มือสองด้วย
- การรู้จักอาการแฉะเตือนของมะเร็งช่องปาก โดยเฉพาะผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยง อาการ ได้แก่ รอยฝ้าขาว รอยฝ้าแดง ตุ่ม ก้อน แผล ในช่องปากที่ไม่หายภายใน 3 สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์ เพื่อตรวจว่ารอยโรคที่เห็นเป็นมะเร็งหรือไม่ และผู้ที่ไม่สามารถเลิกจากการสูบบุหรี่ และ ดื่มสุราเป็นประจำควรมีการตรวจช่องปากด้วยตนเอง โดยการสำรวจภายในช่องปากที่หน้ากระจกและการคลำ ในตำแหน่งต่างๆของช่องปาก ได้แก่ ลิ้น ริมฝีปาก เหงือก กระพุ้งแก้ม เพดานปาก พื้นปาก ลิ้น เดือนละครั้ง ดังนี้

ริมฝีปาก

ตรวจดูริมฝีปากบน-ล่าง

กระพุ้งแก้ม

ตรวจดูกระพุ้งแก้ม ชาย และขวา เป็นเยื่อบุเรียบๆ อาจพบรอยขีดสีขาวจางๆ ได้

เหงือก

ตรวจเหงือกบนและ ล่าง

เพดานปาก

ตรวจเพดานปาก อาจมีตุ่มกระดูกตรงกลางได้

ลิ้น

ตรวจลิ้น ด้านบน และ ด้านข้างซ้ายขวา ขอบเน้น ย้ำว่ามะเร็งช่องปากพบมากที่สุดบริเวณนี้

ลิ้น

ตรวจลิ้นด้านล่าง โดยกระดกปลายลิ้นแตะเพดาน จะเห็นส่วนลิ้นด้านล่างที่จะเห็นเส้นเลือดดำได้

พื้นปาก

กระดกลิ้นขึ้น เพื่อดูบริเวณพื้นปาก

รู้ทันมะเร็งช่องปาก

เดือนเมษายน เดือนแห่งการรณรงค์ต้านภัยมะเร็งช่องปาก

พญ. สมจินต์ จินดาวิจักษณ์
ศูนย์การแพทย์เฉพาะทางโสต ศอ นาสิก โรงพยาบาลราชวิถี

การตรวจพบ ตุ่ม ก้อน แผล รอยฝ้าขาว ฝ้าแดง (ตัวอย่างดังภาพ) ที่ไม่หายภายใน 3 สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์ หู คอ จมูก เพื่อตรวจวินิจฉัย

ตัวอย่างรอยฝ้าแดง

ตัวอย่างรอยฝ้าขาว

ตัวอย่างแผล มะเร็งช่องปาก

ตัวอย่างตุ่มก้อน มะเร็งช่องปาก

เราต้องรู้ทัน มะเร็งช่องปาก คือ หากมีปัจจัยเสี่ยงได้แก่ สูบบุหรี่ ดื่มสุรา เคี้ยวหมาก เป็นประจำ และ/หรือ มีตุ่มก้อนแผล ฝ้าขาวฝ้าแดง ซึ่งไม่หายไปภายใน 3 สัปดาห์ ควรต้องพบแพทย์ หู คอ จมูก เพื่อรับการวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งหรือไม่

